

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΛΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ (Λουκ. 16, 19-31)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή όμιλίας στο Νεοχώρι Άρτας, στίς 30/10/1994)

1. Η ζωή τῶν “ἔξω”

Σήμερα τό Εὐαγγέλιο μᾶς μίλησε γιά ἕνα πλούσιο καί ἕνα φτωχό.

Καί γιά μέν τόν πλούσιο δέν ἀναφέρει ὄνομα. Ἐνῶ γιά τόν φτωχό λέει ὅτι ἦταν «ὁ Λάζαρος».

Μέσα στό Εὐαγγέλιο καί αὐτό ἀκόμη ἔχει σημασία. Γιατί οἱ πλούσιοι χάνουν τήν προσωπικότητά τους. Δέν δίνουν σημασία στό τί ἄνθρωποι εἶναι. Ἀλλά στό πόσα ἔχουν. Καί ἐμεῖς συνηθίζουμε νά λέμε.

-Αὐτός εἶναι «παραλής». Ἔχει παράδες πολλούς. Ἔχει σπίτι μεγάλο. Ἔχει αὐτοκίνητο πρώτης τάξεως. Ἔχει καταθέσεις. Ἔχει, ἔχει...

Γιατί λέμε αὐτά; Ἐπειδή δέν ἔχουμε κάτι περισσότερο καί καλύτερο νά ποῦμε γιά τόν ἄνθρωπο αὐτό. Γιατί στήν πορεία τῆς ζωῆς του, τό κυνήγι τῶν ἐπιγείων ἀποκτήσεων τόν γοήτευσε τόσο πολύ, πού ξέχασε νά ἀγωνιστεῖ νά γίνει «ἄνθρωπος». Μέ ὄνομα, μέ προσωπικότητα.

Καί ὁ Κύριός μας παρέλειψε ἐπίτηδες τό ὄνομα, γιά νά μᾶς δείξει ὅτι πολλές φορές ὁ πλοῦτος κάνει τούς ἄνθρώπους νά χάνουν τήν προσωπικότητά τους. Ἀποκοῦν πράγματα, ἀλλά χάνουν ἀνθρωπιά καί πνευματική ὑπόσταση.

Ὁ πλούσιος «ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καί βύσσον». Φοροῦσε τά καλύτερα ροῦχα πού κυκλοφοροῦσαν. Στολιζόταν ὁμορφα. Ὅλος ὁ κόσμος θαύμαζε τά ροῦχα του, ὄχι τήν προσωπικότητά του. Καί «εὐφραίνετο καθ’ ἡμέραν λαμπρῶς» Ὅλόκληρη ἡ μέρα του ἦταν ἕνα διαρκές γλέντι. Διασκεδάζε πολύ.

Ἀλλά μέ αὐτά τά λόγια ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός θέλει νά μᾶς πεῖ: «Προσέξτε. Δέν εἶναι ἀπλό ζήτημα ὅτι ἕνας ἄνθρωπος ντύνεται ὅσο μπορεῖ πιό καλά. Δέν εἶναι ἀπλό τό ζήτημα ὅτι ἕνας ἄνθρωπος προσπαθεῖ ὅλη τήν ἡμέρα νά διασκεδάσει. Αὐτά τά πράγματα εἶναι μία μαρτυρία γιά τόν ἄνθρωπο. Μαρτυρία ὅτι χωρίς αὐτά αἰσθάνεται κενός, κούφιος, ἄδειος. Καί προσπαθεῖ νά

γεμίσει τόν έαυτό του μέ τά “έξω”, γιατί τοϋ λείπουν τά “μέσα”». Παρακάτω, ό Κύριος καί έξηγεΐ ποΐα εΐναι τά “μέσα”.

“Έξω από τό σπίτι τοϋ πλουσίου, καθόταν ένας φτωχός. Κουρελιάρης. Βρωμιάρης. Γεμάτος πληγές. Δέν είχε τίποτε νά φάει. Έψαχνε στά σκουπίδια τοϋ άρχοντικοϋ για νά βρεΐ κάτι νά βάλει στό στόμα του. «Από τών ψιχίων τών πιπτόντων από τής τραπέζης τοϋ πλουσίου». Καί ό πλούσιος δέν καταδεχόταν νά τοϋ ρίξει μιά ματιά. Δέν καταδεχόταν νά άσχοληθεΐ μέ τό πρόσωπο αυτό. Ίσως νά τοϋ ήταν καί ένοχλητικός, λόγω τής βρωμιΐς του.

2. Τί μοϋ λές; Έγώ άλλο περιμένω

“Έτσι λοιπόν περνοϋσε ό χρόνος. Ό πλούσιος «εϋφραίνεται καθ’ ήμέραν λαμπρως» καί κάθε ήμέρα αλλάζει κουστούμια. Άπ’ έξω όλα ώραΐα. Από μέσα μηδέν. Αλλά τί τόν ένδιαφέρει; Δέν σκοτίζεται για τίποτε έπειδή μένει σέ κάποιες άπλοϊκές σκέψεις πού κάνουμε καί έμεΐς σήμερα. Τί λέμε; «Άξία έχει νά περνας καλά. Έχουμε άκόμα πολλά χρόνια μπροστά μας. Μετά ποιός ξερει τί γίνεται...» καί μένουμε κολλημένοι στά παρόντα.

Αλλά άδελφοΐ μου, κάτι ξεχνάμε. Οΐ ήμέρες μας προχωροϋν γρήγορα καί έμεΐς ήμέρα μέ τήν ήμέρα αλλάζουμε. Λέει ό άγιος Κοσμάς ό Αΐτωλός: «Έχετε δεΐ τά χωράφια; Στην άρχή εΐναι καταπράσινα. Όταν αρχίζουν καί άσπρίζουν τά κριθάρια, τί λέμε; Θέλουν θερισμό. Καί τό κεφάλι τοϋ άνθρώπου όταν αρχίζει καί άσπρίζει, τί μάς θυμίζει; Ότι έρχεται ένας άλλος θερισμός. Έρχεται ή φθορά, ό θάνατος».

Τί σημαΐνει φθορά; Λέει ή Άγία Γραφή: «Ό Δαυΐδ ό βασιλιάς, θέλοντας νά άμείψει ένα καλόψυχο γέροντα, τόν Βεεζεργλί, πού τοϋ είχε συμπαρασταθεΐ όταν τόν καταδίωκαν οΐ έχθροΐ του, τοϋ πρότεινε:

-Μήν κάθεσαι μοναχός σου. Έλα νά σέ πάρω στά άνάκτορα. Νά ζήσεις μαζί μου, άναπαυμένος, εϋχαριστημένος.

Άπάντησε ό γεροντάκος:

-Τί νά κάνω βασιλιά μου έγώ στά άνάκτορα; Νά φάω; Δέν καταλαβαΐνει πιά ή γλώσσα μου διαφορά στά φαγητά. Νά δω τά ώραΐα τών άνακτόρων; Δέν βλέπω. Νά άκούσω τά τραγούδια πού λέτε στό παλάτι; Δέν άκούω; Καί νά σοϋ πώ κάτι; Έγώ τώρα ένα περιμένω. Νά κλείσω μιά ήμέρα τά μάτια μου καί νά μέ βάλουν δίπλα στόν πατέρα μου. Καί δέν δέχθηκε νά πάει στά άνάκτορα»

Αὐτός ὁ σοφός γέρος θυμόταν τὴν φθορά. Εἶχε μάτια καὶ τὴν ἔβλεπε. Μερικοὶ ἄνθρωποι, ἔχουν μάτια, ἀλλὰ δὲν τὴν βλέπουν καὶ δὲν τὴν θυμοῦνται. Ἀλλὰ ἡ φθορά προχωρεῖ. Τὰ μαλλιά ἀσπρίζουν καὶ ἀρχίζουν καὶ πέφτουν. Τὰ μάτια δὲν βλέπουν, χρειάζονται γυαλιά καὶ τὰ αὐτιά ἀκουστικά. Καὶ θά ρθεῖ μιά ἡμέρα ἕνα τέλος. Τί εἶναι αὐτό τό τέλος;

«Ἀπέθανε ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη». Ἀπέθανε καὶ ὁ φτωχός Λάζαρος.

Ἀλλά γιὰ κοιτᾶξετε μιά διαφορά:

Τόν μέν Λάζαρο, τόν πῆραν οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ καὶ τόν πῆγαν στοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Στὴν ἀγκαλιά τοῦ Ἀβραάμ. Στὸν Παράδεισο. Πέθανε καὶ ὁ πλούσιος καὶ τόν πῆραν οἱ ἄνθρωποι. Ὅχι ἄγγελοι. Καὶ τόν πῆγαν σέ ἕνα τάφο. Τόν ἔβαλαν στό χῶμα.

Ἐμεῖς βέβαια, ὅταν δοῦμε τόν Λάζαρο νά πεθαίνει καὶ τόν πλούσιο νά πεθαίνει, λέμε: «Ἔτσι εἶναι ὁ κόσμος. Ἕνας-ἕνας φεύγει. Ὅλοι θά πεθάνουμε. Καλότυχος ὁ πλούσιος, ὅλη του τὴ ζωὴ ἦταν χορτασμένος. Τοῦ ἔγινε καὶ μιά ὠραία κηδεῖα. Τί ἄλλο ἤθελε;» Αὐτά εἶναι τὰ ἀνθρώπινα λόγια, ἀλλὰ ὑπάρχει ἕνα «ἄλλᾶ». Ποιό εἶναι τό «ἄλλᾶ»;

Λέει ὁ Χριστός, ὅτι ὁ Λάζαρος πῆγε στὴν ἀγκαλιά τοῦ Ἀβραάμ. Καὶ ὁ πλούσιος στὴν κόλαση. Στὸν τόπο τῆς βασάνου. «Ποιός ξέρει;» λέμε ἔμεῖς ὅταν μᾶς ποῦν τίποτε γιὰ κόλαση καὶ γιὰ Παράδεισο. Ποιός τὰ εἶδε αὐτά; Ποιός τὰ ξέρει;»

Ἀπάντηση: Ἐκεῖνος πού εἶναι καὶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ πάνω στὸν οὐρανό, τὰ ξέρει καλά. Ποιός εἶναι αὐτός; Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός. Θεός ἀληθινός, ἦρθε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴ γῆ, ἀλλὰ δὲν ἦταν ποτέ μόνο στὴ γῆ. Ἦταν ταυτόχρονα καὶ στὸν θρόνο τοῦ Πατέρα του. Αὐτός λοιπὸν πού βλέπει παρελθόντα, παρόντα καὶ μέλλοντα, ὁρατά καὶ ἀόρατα, ὑλικά καὶ πνευματικά, αὐτός μᾶς λέγει ὅτι μετὰ τὸν θάνατο ἀλλάζει τό σκηνικό. Καὶ ἐκεῖνος πού ἦταν καλότυχος ἐδῶ, ἅμα δέ φρόντισε νά ζήσει μέ καλωσύνη, ἀνθρωπιά, ὑποταγὴ στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἂν δὲν ἔκανε ἀγώνα πνευματικό νά προτιμᾷ τὰ ἐπουράνια ἀπὸ τὰ ἐπίγεια, καὶ νά προτιμᾷ τὸν Θεὸ ἀπὸ τό γλέντι καὶ τὴν ἀνηθικότητα πού τέρπει τὴν σάρκα, τότε δὲν θά εἶναι καλότυχος ἐκεῖ.

Ὁ πλούσιος λοιπὸν, εὐρισκόμενος ἐν μέσῳ βασάνων καὶ ὀδυρόμενος στίς φλόγες τῆς κολάσεως ψάχνει νά βρεῖ τὴν ἀλήθεια. Σηκώνει τὰ μάτια του καὶ βλέπει σέ μιά τεράστια ἀπόσταση τὸν πατέρα Ἀβραάμ, τὴν ἐλπίδα, τὴν χαρὰ ὅλων. Γιὰ ποιὸν δὲν εἶναι χαρὰ ὁ πατέρας του καὶ μάλιστα ὁ πατέρας ὁ ἐκλεκτός τοῦ Θεοῦ; Ὁ εὐλογημένος τοῦ Θεοῦ; Βλέπει καὶ τὸν Λάζαρο στὴν ἀγκαλιά τοῦ Ἀβραάμ. Καὶ βάζει τίς φωνές:

-Πατέρα μου, πού μέσῳ τῶν ἀπογόνων σου μέ γέννησες, κοίταξε τί ἀθλιότητα

ἔχω τώρα. Λυπήσου με! Δέν ζητῶ μεγάλο πράγμα. Στείλε τόν Λάζαρο, μοῦ βάλει μέ τό δάχτυλό του μία σταγόνα νερό στό στόμα. Τέτοια ὀδύνη πού ἔχω καί αὐτό τό τοσουλάκι, θά εἶναι γιά μένα παρηγοριά.

3. Τό πολύτιμο δίδαγμα

Αὐτή εἶναι ἡ ἀλλαγὴ τοῦ σκηنيκοῦ πού γίνεται ἀνάλογα μέ τά ἔργα μας. Καί ὁ πατέρας Ἀβραάμ, ὁ εὐσπλαγχνος, δέν γυρίζει τό πρόσωπο ἀλλοῦ, ὅπως τό γύριζε ὁ πλούσιος γιά τόν Λάζαρο ὅταν τόν ἔβλεπε βρωμιάρη. Ἀλλά τοῦ ἀπαντάει:

-Τέκνον! Παιδάκι μου...

Τί ὥραϊα πού τοῦ λέει «παιδάκι μου». Γιατί ὁ πλούσιος εἶχε παιδικά μυαλά, σ' ὅλη του τή ζωή. Τό παιδάκι τί κάνει; Παίζει καί δέν σκέπτεται τό μέλλον. Ὁ πατέρας σκέπτεται τό μέλλον καί τό στέλνει στό σχολεῖο. Τό παιδάκι σκέπτεται μόνον τό παρόν. Γι' αὐτό ὁ ἄνθρωπος πού σκέπτεται μόνον τό παρόν, ἔχει παιδικά μυαλά. Καί τουλάχιστον νά ἔχει λίγη ἀθωότητα καί καλωσύνη ὅπως ἔχει τό παιδάκι, κάτι διορθώνεται. Ἐ, τότε εἶναι τουλάχιστον ἕνα καλό παιδάκι, πού τοῦ ἀξίζει συμπόνια. Ἀλλά γιά φανταστεῖτε νά ἔχει παιδικά μυαλά καί πονηρό καί κακό ἦθος... Τί φοβερό πράγμα!

-Τέκνον, λέει ὁ Ἀβραάμ, βλέπεις τί ἀπόσταση μᾶς χωρίζει. Δέν ὑπάρχει ἐπικοινωνία μεταξύ μας. Μή ξεχνᾶς ὅμως ὅτι τελικά ἐσύ ἔκανες τίς ἐπιλογές σου. Ἀπόλαυσες τά ἀγαθὰ σου στήν πρόσκαιρη ζωή. Καί τώρα πονᾶς καί βασανίζεσαι. Τό κεφάλι σου φταίει παιδί μου, ὄχι ἄλλος.

Μέ τά λόγια αὐτά ὁ πατέρας μας Ἀβραάμ ξύπνησε τή συνείδηση τοῦ πλουσίου πού μέχρι τότε κοιμόταν. Καί ἐκεῖνος τοῦ εἶπε:

-Πατέρα Ἀβραάμ, ἀφοῦ δέν μπορεῖ νά ρθεῖ ἐδῶ ὁ Λάζαρος, στείλ' τον τουλάχιστον στό σπίτι τοῦ πατέρα μου. Εἶναι ἐκεῖ ἄλλα πέντε ἀδέλφια μου. Ζοῦν μέ τόν ἴδιο τρόπο πού ἔζησα ἐγώ. Νά τούς πεῖ μία κουβέντα, μήπως καί βάλλουν μυαλό. Νά μήν ἔρθουν καί αὐτοί ἐδῶ, στόν τόπο τῆς βασάνου.

Ὁ πλούσιος, στήν κόλαση, θυμήθηκε τά ἀδέλφια του καί τά πόνεσε νά μήν πᾶνε στόν τόπο τῆς βασάνου. Ἐμεῖς, ἐδῶ, μέσα στήν Ἐκκλησία πού ἐλπίζουμε στήν ἀπόκτηση τῆς αἰώνιας χαρᾶς στήν ἀγκαλιά τοῦ Πατέρα μας, τοῦ νέου Ἀβραάμ, τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, θυμόμαστε τόν ἀδελφό μας πού βαδίζει γιά τόν τόπο τῆς βασάνου; Θυμόμαστε τήν ἀδελφή μας, τό παιδί μας, τόν φίλο μας; Τούς φωνάζουμε; Τούς λέμε τίποτε;

Ἐμεῖς ζοῦμε χωρὶς νὰ ἔχουμε δεῖ τὰ μετὰ θάνατον. Καί γι' αὐτό ἀφοῦ δέν ἔχουμε δοκιμάσει στό πετσί μας τήν τιμωρία τῆς κολάσεως, παρότι ἐρχόμαστε στήν Ἐκκλησία, καί δοξολογοῦμε ἔστω τόν Θεό, τὰ παίρνουμε λιγάκι ἐλαφρά. Ἀλλά ὁ Διδάσκαλός μας, ἐκεῖνος πού εἶναι καί ἐκεῖ καί ἐδῶ κάτω στή γῆ κοντά μας, ὁ Χριστός, τό φῶς τοῦ κόσμου μᾶς λέγει: «Θά ἀλλάξει τό σκηνικό. Καί ἡ ἀλλαγὴ θά εἶναι τραγική. Μήν τὰ παίρνετε αὐτά ἐλαφρά. Ζήσετε μέ συνέπεια τό ἅγιο Εὐαγγέλιο. Πιστέψατε καί ὑπακούσατε στό λόγο τοῦ Θεοῦ».

Ἐκεῖνος πού σταυρώθηκε γιά μᾶς δέν εἶναι ποτέ δυνατόν νὰ μᾶς γελάει.

Ἀπάντησε ὁ Ἀβραάμ στόν πλούσιο:

-Δέν χρειάζεται νὰ ἀναστηθεῖ ὁ Λάζαρος καί νὰ πάει νὰ μιλήσει στ' ἀδέλφια σου. «Ἔχουσι Μωυσέα καί τούς προφήτας, ἀκουσάτωσαν αὐτῶν». Ἔχουν τίς ἅγιες γραφές. Ἔχουν Ἐκκλησία, ἔχουν παπάδες, ἔχουν πνευματικούς ὁδηγούς. Τό φῶς τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀπλωμένο σέ ὅλη γῆ. Ποῦ ἀπολογία γιά τήν ἀδιαφορία μας; Τί δέν ξέρομε; Λίγο-πολύ ὅλα εἶναι γνωστά. Ἄς προσπαθήσουμε λοιπόν νὰ ἐφαρμόσουμε ὅσο μποροῦμε μέ περισσότερη συνέπεια τὰ ἱερά λόγια τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Οἱ πτωχοί, μέ τήν ὑπομονή. Οἱ πλούσιοι μέ τήν καλωσύνη, τήν ἀγάπη, τήν πίστη, τήν ταπείνωση. Φροντίζοντας ὅλοι μας γιά τόν «ἔσω ἄνθρωπο». Ὅχι γιά τὰ «ἔξω». Ἀμήν.-